

A vasas szakmai szervezkedés nyitánya

Magyarországon az 1867-es kiegyezés lehetővé tette a modern nagyipar fejlődését, amely együtt járt a munkásság számának gyors növekedésével. 1873-ban az összmunkásság létszáma 360 ezer, a gyári munkásoké 70 ezer volt, melynek harminc százaléka Budapestre koncentrált. A századfordulóig egy 1875-ös belügyminiszteri rendelet alapján a munkásoknak érdekeik védelmére csak a segélyező és a szakegyletek működését engedélyezték. A segélyező és a szakegylet legálisan tevékenykedő, a hatóságok által elfogadott alapszabállyal rendelkező szervezet volt.

Az 1870-es, 80-as évek küzdelme és csalódásai felerősítették a munkásszervezkedést. Mind többen értették meg a szakegyletek alakításának szükségességét. Az első szakszervezetet a nyomdászok hozták létre 1862-ben. A cipészek 1868-ban, a szövőmunkások és a zsinórkészítők 1871-ben, **a vasasok 1877-ben**, a szabósegédek és szabómunkások 1890-ben hoztak létre szakegyletet. A szakegylet létrejötte lehetőséget nyújtott nemcsak a gazdasági nyomorúság, a politikai jogfosztottság elleni küzdelemben, hanem a kulturális kisémmizettség elleni harcot is jelentette. A szakszervezetbe való belépés egyben igényt jelentett a rövidebb munkaidőn, a választójogon kívül a szellemi életben való felemelkedéshez.

Egy 1877. februári újságfelhívásból megismerhetjük a vas- és ércmunkások felhívását: "nyilvánosság elé terjesztjük mindazt, ami eddig az ügyben tétetett", amely után tanácskozásokat folytattak, ahol kimondták: itt az ideje egy szaktársulat alakításának. Ennek folytatása a Belezna-kertben március 4-én tartott vas- és ércmunkásgyűlés volt, amely támogatta a szakegylet létrehozását, de erre határozatot nem hozott. Bár ez a gyűlés nem teremtette meg a szakegyletet, mégis ezt az eseményt szinte folyamatosan követték a végül eredménnyel végződő egyletalakítási kísérletek. Ezért joggal tekinti az utókor az 1877-es gyűlést a vasas szakmai szervezkedés nyitányának.

Az 1877. március 4-ei gyűlés óta eltelt 140 év története magában rejti a VASAS küzdelmeit, üldöztetéseit és sikereit. A vasasok szakszervezete átélte számos rendszerváltozást, de tagjainak és tisztségviselőinek köszönhetően minden alkalommal talpon maradt. Így napjainkban változatlanul a magyar szakszervezeti mozgalom meghatározó szakszervezete. Tevékenységét, a szolidaritást, az igazságosságot, az egyenlőséget és a szociális biztonságot megteremtése határozzák meg.

forrás: Lux Judit - A szakszervezetek története Magyarországon